

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • četrtek • 29. marec 2001 štev. 13 (3111) • letnik 56 • cena 10 šil. • 0,73 evra

Deželni pododbor o manjšinskem mandatu

Vtorek je zasedal pododbor ustavnega odbora deželnega zbora in razpravljala o možnostih uvedbe posebnega zastopstva manjšine v deželnem zboru. Na sejo so bili povabljeni tudi predsedniki ZSO, NSKS in EL (Sturm, Sadovnik in Wakounig). Na povabilo predsednika pododbora ustavnega odbora deželnega zbora dr. Wutteja je predsednik EL Wakounig razložil tako imenovani Öllingerjev model, ki predvideva poseben 37. mandat v deželnem zboru, ki naj bi se izvolil tako, da bi na veljavnostnem območju dvojezičnega šolstva volilci dobili dve glasovnici, z eno bi volili svojo stranko, z drugo pa predstavnika manjšine. Izven tega območja bi lahko dobil dodatno glasovnico tisti, ki bi zanj zaprosil pri deželni volilni komisiji. Predsednik ZSO dr. Sturm je iznesel predlog, ki so ga izdelali sosveti v svoji spomenici, v kateri so predlagali, da naj bi imel predsednik/podpredsednik sosveta možnost govora in sodelovanja v deželnem zboru, seveda brez glasovalne pravice. Za tak model ne bi bilo potrebno spreminjati zvezne ustave. Predstavniki strank so trdili, da za Öllingerjev model niso prejeli podlag, tako da do njega niso mogli zavzeti dokončnega stališča. Predstavniki ustavne službe pa je dejal, da za tak model ni pristojen deželni zbor, temveč zvezni parlament, ker je z njim povezana potrebna sprememba zvezne ustave. Zanimivo je bilo, da so predstavniki strank izpostavljali nevarnost, da bi lahko prišlo po Öllingerjevem modelu do ugotavljanja manjši-

ne ali pa do tega, da bi si večina izvolila sebi »primerne« zastopnike.

Predsednik ZSO dr. Sturm je za SV dejal, »da je očitno, da stranke ne mislijo uresničiti Öllingerjevega modela«. Zato se mu zdi še najbolj realističen model sosvetov, ki bi ga lahko Koroška uresničila sama. Seveda pa je potreben zato konsenz

znotraj manjšine. Sturm je še dejal, »da je bila ZSO iz pragmatičnih razlogov konstruktivna do predloga NSKS/EL, kajti tega nismo odklanjali, zdaj pa pričakujemo od NSKS/EL, da bosta tudi konstruktivna do predloga ZSO oziroma predloga sosvetov«. Le tako bomo prišli korak naprej, je še dejal Sturm.

Pomlad (oprostite: vigred seveda!) je resnično prišla v naše kraje! Najboljši dokaz so tele pomladne cvetke, ki so zapele na vigrednem koncertu v Kotmari vasi. Več na strani 5.

PREBLISK

Tale kotichek je tudi za avtorico prav luštna zadeva, saj ji da priložnost, da je lahko tudi v javnosti malo žleht in vsak psiholog bo povedal, da je to za dušo včasih kar zdravo. Torej – gre za moje psihično zdravje, zraven pa se lahko še kdo pri-

duša, če člančič odobrava ali pa ga vehementno odklanja. Zato bom spet malo dreznila v osje gnezdo, ki se imenuje deželni mandat za manjšino. Vsak, ki vsaj čisto majčkeno pozna avstrijsko zakonodajo, ve, da je mogoče priti do sedeža v kakem parlamentu samo preko volitev, ki omogočajo vsem ENAKA izhodišča in da bi bilo treba spre-

minjati ustavo za karkoli drugega.

Pri Enotni listi so seveda to tudi že slišali, toda prepričanje, kako velepomembna je ta stranka v avstrijskem merilu, je neomajno. Žal jim o tem še ni uspelo prepričati drugih strank.

Manjšinci vseh dežel, združite se!

Lotevajo se stvari čisto na napačnem koncu: prepričali naj bi raje kakih pet tisoč drugih grupacij ali manjšin, ki niso nujno etnične, na primer kolesarje, pa zeliščarje, pa lovce, pa telesno prizadete itd. Tudi oni bi videli možnost parlamentarstva po tej poti in bi EL za prmej podprli.

S. W.

CELOVŠKO MESTNO GLEDALIŠČE
STADTTHEATER KLAGENFURT
Petek, 6. april 2001
ob 19.30

Sen kresne noči (William Shakespeare)
Gostuje Slovensko mladinsko gledališče iz Ljubljane • Vstopnice pri Mestnem gledališču, pri Slovenski prosvetni zvezi in pri Krščanski kulturni zvezi

Obeta se nam pravo gledališko doživetje!

Pisali smo že, da prihaja v goste v celovško Mestno gledališče predstava iz Ljubljanskega Mladinskega gledališča s predstavo »Sen kresne noči« (glej oglas zgoraj). Priporoča-

mo vam, da nikakor ne zamudite tega edinstvenega dogodka, saj je predstava ena od vrhuncev gledališkega dogajanja v Sloveniji in jo pred polnimi dvoranami igrajo že dve leti.

Ta fantastična pravljica se ukvarja z večno temo človeštva, z ljubeznijo, zaslepljenostjo, pa seveda tudi z drugo človeško značajnostno in moralno »navlako«, in komedija ni zaman eno najpriljubljenejših Shakespeareovih del.

Vstopnice si rezervirajte pri Slovenski prosvetni zvezi (0463 / 514300-22), pri Krščanski kulturni zvezi (0463 / 516243) ali pa direktno v Mestnem gledališču v Celovcu. Cena je enotna: 250 šilngov.

Poleg tega pa je pomembno, da s svojim obiskom podpremo trud celovškega gledališča, ki želi na ta način intenzivirati umetniške stike s Slovenijo, hkrati pa nuditi tudi nekaj za slovensko govoreče prebivalstvo na Koroškem. In kot vemo, taka gesta pri nas ni vselej samoumevna!

Torej: vabljeni na »Sen kresne noči« ljubljanskega mladinskega gledališča, vrhunske gledališke predstave, v petek, 6. aprila!

SKD GLOBASNICA
GLOBAŠKI KULTURNI TEDEN
vabi na predavanje

Kräuterpfarrer Weidinger:

**Zelišča za
vaše zdravje**
v četrtek, 29. 3.,
ob 19.30 v gostilni Štekl

in na odprtje razstave del
Jožeta Boschitza
v soboto, 31. 3.,
ob 19.30
v Posojilnici-Bank
v Globasnici

SOLARIS

PO ROMANU STANISLAWA LEMA
PRAIZVEDBA | TEATR TROTAMORA
REŽIJA | MARJAN ŠTIKAR

PREMIERA
SOBOTA
07.04.01
20.00

NEDELJA
08.04.01
20.00

Šentjakob
Farna dvorana

Produkcija: SPD »Rož« | SPZ | Predprodaja vstopnic:
Posojilnica-Bank Št. Jakob | Telefon 04253/314 | 04253/344

DUNAJ

Zmagovalec je Häupl

Vsa Avstrija je z napetostjo pričakovala rezultate dunajskih občinskih volitev, ki seveda niso le »občinske«, saj je mestni župan tudi deželni glavar, občina oziroma dežela pa ima tudi okoli dva milijona prebivalcev.

Volilni boj na Dunaju je zbudil tudi v svetu precej prahu zaradi Haiderjevih napadov na predstojnika Izraelske kulture skupnosti Ariela Muzicanta. Antisemitizem, ki je vel iz njegovih napadov, je Avstrijo ponovno postavil v luč rasizma in nestrpnosti.

Seveda je dvomljivo, da so se tokrat dunajski volilci odločili drugače kot pred petimi leti zaradi gnusa proti antisemitski in proti tujcem usmerjeni volilni propagandi FPÖ; bolj je verjetno, da si je »pošteni in marljivi« delavec premislil zaradi črtanja socialnih ugodnosti, ki jih je izvedla sedanja vladna koalicija.

Kakorkoli že, Dunajčani so poskrbeli, da predikat »rdeči« Dunaj še vedno velja, saj so socialdemokrati dobili kar 46,81 odstotka, po volilni računici mandatov v mestnem svetu pa pomeni to absolutno večino mandatov (pridobili so jih 9), 52 od 100.

Veliki porazenec je svobodnjaška stranka, ki je izgubila osem mandatov ali 7,69 odstotka. Seveda vodstvo te stranke ne priznava svojih napak, tem-

več jih vidi v »zlobnih medijih«. Jasno pa je postalo, da je prisotnost v vladi za to stranko vse prej kot blagodejna, kar so pokazale že deželnozborske volitve na Štajerskem. Mnogi zato špekulirajo z razmišljanji, da svobodnjaki ne bodo zdržali koalicije do konca volilne periode; da pa bi se Haider zato rad umaknil iz politike, pa je v torek Haider sam zavrnil kot »absurdno misel«.

Ljudska stranka pa je ostala približno tam, kjer je bila. Pridobila je 1,11 odstotka in s tem en mandat. Prvi kandidat te stranke na Dunaju Bernhard Görg je bil očitno politično le preveč brezbarven. Do zamenjave na vrhu dunajske ÖVP pa vendarle ne bo prišlo in Görg jo bo vodil naprej.

Dve najmlajši stranki, Zeleni in Liberalni forum, pa sta doživeli prav nasprotujoči si usodi. Zelenim je uspelo pridobiti štiri mandate (zdaj 12,45 odstotka) in jih imajo 11. Liberalni forum pa je s svojimi 3,46 odstotka (prej pičlih 8) zletel iz mestnega sveta in s tem še iz edinega gremija, kjer je bil še zastopan. Javnomenjske raziskave so pokazale, da so volilci slednjih prešli večinoma k Zelenim.

Dunaj je zdaj spet trdno v rokah socialdemokratske stranke in Häupl se je izkazal kot njen veliki up, saj združuje v sebi avro intelektualca, ki pa je nekompliran in ki razume dušo preprostega človeka – v zadnjih letih ta stranka ni imela preveč srečne roke z izbiro vodilnega oseba.

OPOZORILO

Lastniki mobilnih telefonov, pozor!

Vzadnjih časih se množi goljufije z mobilno telefonijo! V primeru, da dobite po vašem mobilnem telefonu vest, da naj pokličete nazaj na številko 0141-455414, nikakor ne odgovarjajte! Vaš telefonski račun bo v tem primeru izredno visok. Goljufi so našli možnost, da koristijo tuje telefone. Pokličejo imetnike telefonov in se izdajajo za njihov provider. Po-

tem vas pozovejo, da vtikate skrivno številko 09 ali pa 90, češ da morajo preveriti pravilno funkcioniranje telefona. Na noben način ne smete tega storiti in takoj prekinite pogovor!

Goljufi imajo možnost, da preberejo številko vaše SIM kartice in potem gredo tuji pogovori na vaš račun! Te goljufije se zadnje čase silno množijo, zato obvestite o tem tudi svoje znance!

Varčevati v slovenskih bankah – zakaj pa ne?

Slovenski bančni sistem velja za enega najbolj dobičkonosnih v vsej Evropi, saj je zelo zaščiten s strani slovenske države, katera zagovarja tezo, da so uspešne banke osnova stabilnega in razvijajočega se gospodarstva, zato tudi za vloge do približno 268 tisoč šilingov (4,2 milijona tolarjev) jamči Banka Slovenije. V Sloveniji tako še vedno ne poznajo davka na bančne obresti, in tako bo verjetno še kar nekaj časa, morda celo vse do pristopa Slovenije k Evropski uniji, saj je slovenski bančni lobi premočan. Neobdavčitev obresti od bančnih depozitov je zelo spodbudna za varčevalce, kateri slovenskim poslovnim bankam zaupajo svoj denar, in ne le za Slovence, ampak tudi za ostale nerezidente. Pod pojmom nerezidenti so mišljeni ljudje, ki ne živijo na

območju Republike Slovenije ne glede na to, ali so Slovenci, torej tako koroške Slovence kakor druge avstrijske državljane uvrščajo v Slovenijo v skupino nerezidentov.

Toda to niti ni tako pomembno, saj se nerezidenti obravnavajo enako kot slovenski državljani. Za sklenitev kakršnekoli oblike varčevanja ali zgolj odprtja računa pri katerikoli poslovni banki s sedežem v Sloveniji zadošča že tuji identifikacijski dokument. Kar pa je še bolj pomembno – nerezidenti nimajo nobenih dodatnih stroškov, prav tako pa so oproščeni plačila davka na obresti!

Sedaj pa pogledajmo še, kakšne so povprečne (razlike med posameznimi bankami so minimalne) realne in nominalne letne obrestne mere na bančne vloge pri bankah, ki poslujejo v Sloveniji (tu so mišljene tudi nekatere avstrijske banke in francoska banka Societe Gene-

rale, ki imajo prav tako svoje poslovalnice v Sloveniji). Na vpogledne vloge je obrestna mera 1 odstotek nominalno (nekateri avstrijske banke obrestujejo vpogledne vloge za poldrugi odstotek), depoziti do 30 dni se v povprečju obrestujejo s 4,3 odstotka nominalno, depoziti od 31 dni do leta dni pa z 11 odstotka nominalno oz. 2,1 odstotka realno. Depoziti nad letom dni se obrestujejo s 14,8 odstotka nominalno oz. 5,9 odstotka realno. Prav slednja oblika varčevanja pa prinaša že takšne obresti, kot jih je težko doseči tudi v drugih, veliko bolj tveganih finančnih oblikah, kot so investiranje na trgu vrednostnih papirjev ali pa v investicijske sklade. Za ilustracijo, kako priljubljeno je varčevanje v slovenskih bankah, naj povemo, da tamkajšnje banke »obračajo« 144,5 milijarde šilingov, le slabih 31 odstotkov pa predstavlja netolarško varčevanje.

Damijan Toplak

SLOVENIJA

Raziskave o rasizmu

Nevarno je, da bi se v Sloveniji razširilo rasistično nasilje, saj Slovenec tujca ne sprejema. Potrebno bi bilo bolj strokovno delo s prebežniki in boljše informiranje javnosti. Tako je na petkovi okrogli mizi o migracijah povedala Irena Šumi z Inštituta za narodnostna vprašanja.

Po njenih besedah so raziskave pokazale, da večina Slovencev meni, da se tujci ne morejo vključiti v našo družbo. Tak pogled je zelo radikalen tudi za Evropo in je med drugim izraz etnične homogenosti Slovenije. A migranti bodo v Slovenijo še prihajali in bodo tam tudi ostali. Ta čas se s pre-

bežniki ukvarja le policija, ki pa ravna po svojih postopkih.

»Manjkajo nam vse institucije med mejno policijo in komisijo za azil, fenomena migracij pa se ne lotevamo dovolj strokovno,« je dodala Šumijeva. Povedala je še, da je v Sloveniji dovolj študentov družboslovja, ki bi fenomen migracij predstavili drugače kot mediji. Na okrogli mizi, ki jo je Klub goriških študentov pripravil skupaj z Goriškim forumom migrantov, je pravne ovire in način dela s pribežniki v Italiji predstavila Anna Adrian (italijanski konzorcij za solidarnost). Italija oblikuje mrežo manjših zatočišč za tujce in jim skuša pomagati pri vključevanju v družbo. (Primorske novice)

BELJAK

Društvo »Erinnern« o nerazčiščenih preteklostih

Predavanje z dodatno diskusijo pod geslom »Nacional-socialistična Avstrija na zatožni klopi« je bilo pretekli teden v Parkhotelu v Beljaku in mnogoštevilčna udeležba je pričala o dokajšnjem zanimanju za to tematiko, osvetljeno v luči »anatomije procesa proti vojnim zločincem v komunistični Sloveniji«.

Predavatelji so bili avtorji naslovne knjige – dr. Alfred Elste, mag. Michael Koschat ter mag. Hanzi Filipič. Referat je bil dokumentiran z diapozitivi, ki so zelo nazorno prikazovali grozodejstva nacifašističnega okupatorja nad slovenskim narodom.

Uvodni kratki film je podal nekaj izvlečkov ljubljanskega procesa proti bivšemu koroškemu gaulajterju dr. Friedrichu Rainerju in drugim nacističnim funkcionarjem, skupno z domačo kolaboracijo. Rainer je bil kot šef civilne uprave na Gorenjskem ter vrhovni komisar operacijske cone Jadransko morje vsekakor glavni krivec zločinov, ki so bili izvršeni v času okupacije.

Ne gre pa prezreti tudi vloge domačih kolaboraterjev, ki so sodelovali, simpatizirali ali vsaj s svojo avtoriteto zavajali prebivalstvo v bratomorni spopad. (Glej »domobranska prisega« z dne 20. aprila 1944 v Slovenski kroniki XX. stoletja 1941 – 1945, str. 67). Iz vseh izvajanj je bilo jasno razbrati odgovornost številnih zločincev ali delnih sokrivic, ki so pod krinko lažnivega rodoljubja oziroma nerazčiščenega verskega pomanjavanja botrovali okupatorjevemu nasilju. V nadaljevanju je bilo potem govora tudi o posledicah ter obračunavanju v zvezi z mržnjo med nasprotnima taborem po zlomu nacifašizma.

Vodilna smernica in ključek iz tega razčiščevanja pa naj bi bila ideja opomina in sprave. Brazgotine preteklih težkih časov še zdaj niso odstranjene, tem večja je potreba po obdelavi in razčiščenju tega mračnega poglavja iz polpreteklega stoletja, še posebno z ozirom na bližnji skupni evropski prostor. Diskusija o tej senzibilni tematiki pa ne pomeni ponovnega odpiranja gro-

bov, temveč naj bi služila dokončni odstranitvi ločujočih pregrad. Pri tem ne gre za neko relativacijo ali naračunavanje, niti za omiljevanje določene krivde, marveč naj bo poskus skupnega življenja na jasni ter pravični osnovi. Vsaka operacija je po svoje boleča, čeprav potrebna. K skupni regiji spada tudi skupni spomin in to brez vsakih naknadnih predsodkov ali nesporazumov.

Zelo živahna diskusija ter raznolika vprašanja so bila zgovoren dokaz velikega zanimanja za to tematiko, posebno še pri mladih ljudeh. Zgodovinski pouk na šolah se je dolga poveljna leta kar prerad izogibal ali zamolčeval kočljiva obdobja, ki bi tako našo očetnjo kot deželo znal spraviti v dvomljivo luč.

Zahvala za dobro uspelo prireditve gre spet neumornemu profesorju Hansu Haiderju iz Beljaka, ki je bil tudi glavni pobudnik za ureditev spomenika, posvečenega vsem žrtvam nacifašizma beljaškega okraja ter okolice nasproti mestnega muzeja. F. Č.

ŽELEZNO

Radio MORA namerava tožiti

Radio Mora na Gradiščanskem, ki je doslej oddajal tudi v hrvaškem jeziku, je ogrožen kot medij narodne manjšine. Po svoji sestavi je ta oddajnik delniška družba, partnerji pa so očitno prodali svoje delnice (50,66 odstotka) medijski družbi Styria. Predsednik MORE dr. Rudi Schaller in

blagajnik Dani Stern sta najavila tožbo, saj bi morali ponuditi delnice najprej svojemu partnerju MORI. Prav tako pa sta poudarila, da je bila podelitev licence vezana na manjšinski program, zdaj pa nudi Styria (za alibi) štiri ure tedensko v hrvaškem jeziku (ob nedeljah zvečer).

Dani Stern je izjavil, da je cilj MORE, znotraj Antene 4 vsak dan oddajati večjezični program. Trenutno financira ORF oddajanje večjezičnega programa, kar je zagotovljeno do konca junija.

TINJE

Janko Brejc – pozabljena zgodovinska osebnost

Po nepričakovani smrti univ. prof. Andreja Moritscha je bilo pretekli torek na sporedu drugo predavanje iz zgodovinske serije oddelka za zgodovino vzhodne in jugovzhodne Evrope univerze v Celovcu in Doma prosvete v Tinjah. Serijo predavanj »Elite in narodovanje« je še docela zasnoval pokojni prof. Moritsch. Na temo »Pomen Janka Brejca in drugih pravnikov za koroške Slovence« je zanimivo predaval zgodovinar Andrej Rahten iz Ljubljane.

Odvetnik in politik Vseslovenske ljudske stranke dr. Janko Brejc, ki je deloval od leta 1903 do plebiscita tudi na Koroškem, se je rodil leta 1869 v majhni vasi pri Tržiču. Kot kmečki sin je študiral na Dunaju pravo in se leta 1895 vključil v Katoliško stranko, kjer je kaj kmalu prišlo do osebnih konfliktov z voditeljem dr. Šušteršičem. Naposled je odšel na Koroško in leta 1903 odprl odvetniško pisarno v Celovcu. Tedaj je bilo med koroškimi Slovenci kar nekaj pravnikov in izobražencev, ki so se v procesu narodopolitične diferenciacije politično odločili za nemško stranko, čeprav so sicer bili slovenskega porekla (Dr. Matija Rulitz, dr. Matija Abuja in drugi). Med pravniki, ki so se vključili v slovenski narodni tabor sta bila v drugi polovici 19. stoletja najpomembnejša odvetnika dr. Valentin Pavlič, ki je v začetku leta 1866 odprl pisarno v Velikem v njegov koncipient dr. Albin Poznik. Oba sta bila vodilni osebnosti političnega društva »Trdnjava« in liberalno usmerjena. Od leta 1897 je v Pliberku oziroma v Celovcu deloval slovenski odvetnik dr. Alojz

Kraut, ki pa se politično ni eksponiral. Po njegovi preselitvi na Kranjsko (1903) ga je poleti nasledil Janko Brejc. Leta 1907 se mu je pridružil Ferdo Müller, ki je prav tako odprl odvetniško pisarno v Celovcu.

Ožigosan kot tujec

Brejčev prihod na Koroško predstavlja pomemben mejnik v politični zgodovini koroških Slovencev, meni zgodovinar Andrej Rahten. Odvetnik Janko Brejc z ognjevitim značajem je imel za seboj že nekaj let uspešnega dela v vrstah kranjske Katoliško-narodne stranke, ki je začela svojo zmagovito politično ofenzivo v slovenskih pokrajinah in je že kot deželnozborski poslanec zaslovel po svoji bojevitosti. Odprtje njegove odvetniške pisarne v Celovcu poleti 1903 je takoj izzvalo negativne in odklonilne reakcije nemških nacionalcev. Ti so ga označili za »privandranega kranjskega hujskaškega odvetnika«, »plačanega agitatorja« itd.

Odločen in samozavesten

Brejc se je zelo zavzeto vključil v delovanje Katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem ter se hitro povzpela na njegov vrh. Svoj narodopolitični program je razložil 16. 8. 1903 v obširnem govoru na Ročici pri Celovcu. Poudaril je, da si mora narod »tudi sam pomagati«, ne pa, da »čaka samo na pomoč od zunaj«. Izrazil je mnenje, da bi se koroški Slovenci morali reorganizirati na področju šolstva, kajti »narod brez dobrih

šol je narod brez bodočnosti«. Naloga političnih voditeljev naj bi bila, »da gredo med ljudstvo in mu s svojim zgledom dvignejo samozavest in ponos, kajti slovenski narod je še ves prešinjzen z duhom tlačenosti, odvisnosti in pasje ponižnosti«. Brejc je kot odvetnik nastopal zelo samozavestno, odločno in upora-

Zgodovinar dr. Andrej Rahten

Foto: Štukelj

bljal slovenščino, kjer je le mogel, še posebno pri sodnih obravnavah, in zahteval od oblasti, da spoštujejo 19. člen Državnega temeljnega zakona o enakopravnosti vseh v deželi običajnih jezikov v šoli, uradih in javnem življenju. Nemško govoreči advokati so proti slovenskemu kolegu nastopali vedno bolj odločno in nesramno. Odvetnik Luggin je v začetku oktobra naslovil na predsedstvo deželnega sodišča in na celovški občinski svet pritožbo zaradi domnevne slovenizacije koroških sodišč.

Celo mestni očetje so 13. 10. sprejeli posebno resolucijo, s

katere so poudarili »nemški značaj« Celovca. O domnevni »slovenizaciji« sodišč in uradov je nato 15. 10. razpravljala še koroški deželni zbor. Brejc je nato interveniral celo pri ministrskem predsedniku Ernestu Koerberju, toda brez uspeha. Janko Brejc je svoj boj za slovenske jezikovne pravice nadaljeval tudi v naslednjih letih. Bil je glavni govornik na shodih koroške slovenske stranke ter njen vodilni agitator v volilnih bojih za deželni in državni zbor. Sam sicer na volitvah ni kandidiral, ampak je to prepuščal Francu Grafenauerju. Janko Brejc je odklanjal slovenski liberalizem in videl edino le v katoliškem taboru varuhinjo narodnega obstoja.

Programske pomanjkljivosti

Predavatelj je ugotovil, da je Brejc s svojim bojem za narodne pravice nedvomno bistveno poživil delovanje koroške-slovenske politične organizacije. Premalo pozornosti pa je posvečal gospodarskemu in deloma kulturnopolitičnemu

organiziranju koroških Slovencev. Prav zaradi tega se je del Slovencev za gospodarske zahteve obračal h Kmečki zvezi, ki pa je bila nemško usmerjena.

Plebiscit

Po prevratu se je Brejc preselil v Ljubljano, kjer je postal poverjenik za notranje zadeve Narodne vlade nove države Srbov, Hrvatov in Slovencev (SHS). Že na vladni seji 1. 11. 1918 je predlagal, naj se zasede »slovenski del Koroške«. Menil je, »da bo Koroška spadala k Jugoslaviji samo tedaj, če jo zasedemo«. Sklep mirovne konference o razpisu plebiscita ter izid le-tega je znan. Brejčeva osebna intervencija pri ameriškem predsedniku Wilsonu je bila neuslišana. V času pred plebiscitom je Brejc pogosto potoval na Koroško in imel v različnih krajih 20 sestankov s slovenskimi zaupniki, duhovniki ter z odposlanci velikovškega in boroveljskega Narodnega sveta, kjer je spodbujal rojake, naj glasujejo za kraljevino SHS.

Janko Brejc je po negativnem izidu plebiscita kmalu izginil s političnega življenja. Umrli je leta 1934 v Zagrebu in je pokopan v Ljubljani.

Mirko Štukelj

ŠENTJANŽ / K & K

Fotografija ni le slika!

V bogati ponudbi k & k v Šentjanžu je na koncu prvega četrtja tega letnega programa kreativno fotografiranje. S tem sledi ta hiša vseplošnemu trendu čedalje večje uveljavitve fotografije v umetnostnem spektru.

Vsaki, ki se resno bavi s fotografiranjem, pride do točke, ko ni več zadovoljen s tem, kar je dosegel. Se pravi, prekoračiti želi fazo slikanja dogodkov, krajev, objektov, itn. z rezultatom »lepe slike«.

Nekaj takih, ki so v tej ali podobni razvojni fazi pri svojem fotografskem konjičku, se je zbralo v petek, 23. marca, na pogovoru z umetnikom Lado Jakšem. Pokazal nam je

nekaj primerov svojih in drugih mojstrov in fotografiranja. Navdušil nas je v takšni meri, da smo se naslednji dan še v večjem številu, kakor nas je bilo na predvečer, podali na pot kreativnega fotografiranja. Tako poučnega in zanimivega dneva že dolgo nismo doživeli in nestrno čakamo na rezultate, ki si jih bomo z mojstrom ogledali, in seveda na njegovo oceno. Ta srečanja se bodo nadaljevala čez vse leto in za tiste, ki se zanimajo za vstop pri tem tečaju, je ta še možen.

Najboljša priložnost je 31. 3., ko se bo umetnik Lado Jakša v multiviziji (= projekcija diaslik v prelivih, da nastane iz dveh slik tretja in glasba v živo) poigraval na temo »Amerika ni samo Amerika«. Po prireditvi sledi srečanje vseh, ki se zanimajo za kreativno fotografiranje.

Hanzi Weiss

SLOVENJ GRADEC / RAZSTAVA

Globalizacija sveta in problemi »prišlekov«

V petek, 16. marca, so v prostori Galerije likovnih umetnosti v Slovenj Gradcu odprli potujočo razstavo z naslovom ReAffiliations/Vrtnitve, ki prikazuje dela sedmih avstralskih umetnic, ki so se jim pridružile še štiri iz Avstrije in dve iz Slovenije. Prikazujejo svoje izkušnje na temo migracij oz. preseljevanja ter odnosa med materjo in hčerko. Kot je med drugim povedala kustusinja GLU Marija Hergold, so to zgodbe priseljencev oz. potomkov priseljencev, ki govorijo o vplivu dveh kultur- prvotne in priseljene domovine na družino, saj kot priseljenec si povsod tujec. Razstavo so Avstralke zasnovala leta 1994, da bi izrazile povezanost med seboj kljub različnim kulturnim poreklom. Od tam se

je razstava prestavila v Evropo: bila je v Berlinu, na Dunaju in v Scharsteinu na Gornjeavstrijskem; takrat so se razstavi pridružile štiri avstrijske umetnice, ki so pridale svoje zaznave in tehnike predstavitev, ki so dokaj pestre: od likovnih do multimedijskih del. Tokrat pa sta se predstavili še dve, v Sloveniji živeli umetnici, priseljenki iz Bosne in Hercegovine ter iz Kitajske. Udeleženci otvoritve razstave so se lahko pogovarjali s štirimi ustvarjalkami: z v Ljubljani živelo Zoro Stančič in Wang Huiqin, z Avstrijo Agnes Harer in z Avstralko Cladio Maria Luenig, ki je tudi pobudnica projekta. Potujoča razstava se bo v vsakem kraju, kjer bo še gostovala, razširila z delom nove umetnice »domačinke«.

Slovenjgraščani so medse povabili svojega rojaka, varuha človekovih pravic Matjaža Hanžka. Razstavi je pridral razmišljanje o nestrpnosti do drugačnosti, ki je tudi slovenska značilnost. Nestrpnosti do drugačnih (dru-

gih) in (ne)občutenje pripadnosti socialnim skupinam dobro poznajo ljudje, ki se selijo v nova okolja, prav tako kategorije tako imenovanih marginalnih (obrobni) skupin, med katere sodijo tudi ženske, sploh pa migrantke. Še bolj pa se izpostavijo tisti, ki se ukvarjajo s kulturo in umetnostjo, je menil Hanžek. Nanizal je tudi zgodovinske in aktualne primere nestrpnosti do pripadnikov drugih narodov na Slovenskem: do židov, do nemške manjšine, do priseljencev iz nekdanjih jugoslovanskih republik. Svojo udeležbo na nedavnem protestu proti nestrpnosti do tujcev v Ljubljani je komentiral, da bi on tolikšno medijsko pozornost »zaslužil«, če se ga kot ombudsman ne bi udeležil.

Potujoča razstava bo nadaljevala pot po Evropi: najprej na Gradiščansko v Avstriji in v Sarajevo v BiH. Umetnice bodo s svojim delom raziskale razmerje mati in hči ter temo preseljevanja. Razstava pa bo v GLU na ogled do 6. aprila 2001. S. Š.

STROKOVNO PEDAGOŠKO ZDRUŽENJE

»Ping pong« za ustvarjalnejši jezikovni pouk

V decembru je Strokovno pedagoško združenje izdalo Zbirko vaj za privlačen jezikovni pouk z naslovom »Ping Pong«. V zbirki je objavljen del jezikovno-didaktičnih vaj, ki so nastale v času učiteljskega seminarja z naslovom »Ovrednotenje didaktike pouka drugega jezika«, ki ga je pripravila Univerza v Celovcu.

Ker so bili cilji seminarja precej širše zastavljeni, so se dvojezične učiteljice Rezika Iskra, Nada Malle, Marica Pörsch, Helena Sticker in Katarina Sticker na podlagi lastnih izkušenj pri pouku lotile kritične ocene vaj in jih skupaj z mentorjem Ferdinandom Stefanom, profesorjem na Pedagoški akademiji v Celovcu, ustrezno prilagodile za delo z otroci. Zbirka je, kot so zapisale, nadaljevanje dela, ki sta ga pred več kot desetletjem začela profesorja na celovski Univerzi, Dietmar Larcher in Georg Gombos.

Teorije, ki se ukvarjajo s pridobivanjem znanja, so v zadnjih dveh desetletjih naredile pomembne korake, in to ne le na področju učenja drugega jezika. Nič več ni predpisan enak način učenja za vse otroke, temveč se različnim otrokom dovoljuje uporabiti različne poti do znanja. Teoretiki in praktiki se vse bolj strinjajo s trditvijo, da je uspešno učenje odvisno od vpetosti celotne otrokove osebnosti

v učni proces, saj spoznanja kognitivne psihologije vse bolj poudarjajo pomen vključitve vseh otrokovih čutov in zmogljivosti, predvsem domišljije in ustvarjalnosti. Bistveno so na

spremembe na tem področju vplivala spoznanja nevrolingvističnega programiranja in nov, bolj celosten način razumevanja inteligence, ki vključuje tudi do sedaj manj cenjena področja otrokovih sposobnosti.

V preteklosti – ne tako dolgo nazaj – s(m)o se jezikov učili s pomočjo slovnično-prevajalske metode, ki je temeljila na pridobivanju teoretičnega znanja o jeziku, in ki jo je nekako v šestdesetih letih nadomestila avdiolingvistična metoda, ki je prisegala predvsem na ponavljanje. Ker pričakovanih uspehov ni

bilo, so se v sedemdesetih letih začele razvijati različne smeri tako imenovane komunikativne metode, ki vsebini daje prednost pred obliko, temelji na situacijah iz vsakdanjega življenja, uvaja delo v paru in skupini, učitelja pa iz posredovalca znanja spreminja v pomočnika.

Profesor Ferdinand Stefan, ki je knjigi napisal bogat uvod, opozarja predvsem na med nekaterimi učiteljicami in učitelji še vedno zasidrano mnenje, da otroci vedo toliko kot povedo. Raziskave namreč kažejo, da otroci razumejo več kot pa si upajo povedati. Pa še na nekaj opozarja: napake so sestavni in nujen del uspešnega jezikovnega učenja in se jih ne sme ves čas popravljati, saj to močno otežuje učni proces.

Ker je zbirka vaj namenjena dvojezičnim učiteljicam in učiteljem, ki so skupaj s starši šolobveznih otrok odgovorni za raven znanja slovenskega jezika v prihodnosti, jim povsem dobronamerno svetujem, naj pobrskajo po Slovarju slovenskega knjižnega jezika in vsem preštevili tujkam, ki jih v uvodnem delu kar mrgoli, pripišejo izraze v slovenskem jeziku. Vztrajanje pri čim boljši kvaliteti slovenskega jezika je v času, ko se področju dvojezičnega šolstva na Koroškem – ne samo zaradi zunanjih dejavnikov – ne obeta nič dobrega, še kako pomembno.

Irena Destovnik

GLOBASNICA

Pester slikovni začetek

Preteklo nedeljo je predsednik SKD »Globasnica« Branko Hudl v gostilni Šoštar slovesno odprl 29. Globaški kulturni teden, ki bo trajal do nedelje, 8. aprila. Novoizvoljeni predsednik je dejal, da je kulturni teden namenjen predvsem domačinom obeh narodnih skupnosti, spored pa je zasnovan zelo široko.

Na otvoritvenem večeru, ki je bil popolnoma v znamenju dia-posnetkov, filmov in osebnih vtisov z afriškega kontinenta in Nove Zelandije, so Hanz Rosenzopf, Gitka Buchwald, Krista Hutter in Johanna Škof pripovedovali o lanskem misijonskem obisku v mestu Kakuaku v Angoli. Angola šteje danes nad 10 milijonov prebivalcev, v državi živi nad 120 plemen, državni jezik pa je portugalščina. V mladi državi je delež nepismenih zelo visok (okrog 50 odstotkov), revščina je povsod prisotna, v državi vlada korupcija, brezposelnost in državljanska vojna. Za oblast se borita dve stranki in sicer MPLA in UNITA.

Veseli ob obisku koroške misije v Kakuaku je bilo veliko, saj so gostje s seboj prinesli zbran denar za izgradnjo misi-

jonskega centra, razna darila in šolske potrebščine. Hanz Rosenzopf je dejal, da se bo podporni akcija nadaljevala in napovedal benefični koncert, ka-

Krista Hutter, predsednik SKD »Globasnica« Branko Hudl in predavatelj Joško Igerc

Foto: Stukej

terega izkupiček bo namenjen temu misijonskemu centru.

Znani slovenski alpinist Joško Igerc iz Male vasi je v svojem slikovitem dia predavanju poročal o alpinistični odpravi na najvišji vrh Afrike, na 5.895 metrov visoki Kilimandžaro meseca januarja letos. Kilimandžaro v državi Tanzaniji, katera vrh pokriva mističen lede-

nik, je danes del velikega nacionalnega parka. Gorsko področje je razdeljeno na več pasov, nižji pas je poraščen s pragozdom in s čudovito floro in favno, drug pas pa tvori pušča. Štiričlanska odprava je prehodila v nekaj dneh nad 40 kilometrov in si zdravo, vendar utrujeno segla na vrhu v roke in

se objela. Joško si je s svojimi kolegi ogledal še nacionalni park »Lake Manyara«, kjer še živijo številne družine slonov, levov in druge divje živali. Za konec je obiskovalce popeljal še v črni svet Nove Zelandije, ki šteje med bogatejše države južnega Pacifika. V tej državi še živi narod staroselcev »Maori«.

M. Š.

K & K V ŠENTJANŽU

Multivizija

»Amerika ni samo Amerika«

Sobota, 31. 3. 2001, ob 20. uri
Izvaja Lado Jakša, kompozist in izvajalec lastne glasbe (sinteza jaza, sodobna eksperimentalna in improvizirana glasba) in umetniški fotograf.

Multivizija je prelivna diaprojekcija z dvojnimi projektorjem, »v živo« izvajano avtorsko glasbo ter vsebinsko

omišljeno simbolno – literarno zgodbo.

V multiviziji »Amerika ni samo Amerika« se poleg slikovitega prikaza dinamičnih »ambientov« ZDA poigrava s simbolnim pomenom v naslovu izrečene misli in jo odslika v naš prostor čudovite narave, ki pa je pogosto tudi globoko ranjena (o tem s sliko in zvokom govori nekaj nenavadnih »ekoloških« sekvenc). Ne manjka tudi ne humornih in ironičnih razpoloženj, vse pa seveda poudarja in zaokroža avtorska glasba, izvajana na akustičnih in elektronskih instrumentih ter že prej opisane slikovite možnosti stereodiaprojekcije.

TEATR TROTAMORA

Gledališka praižvedba

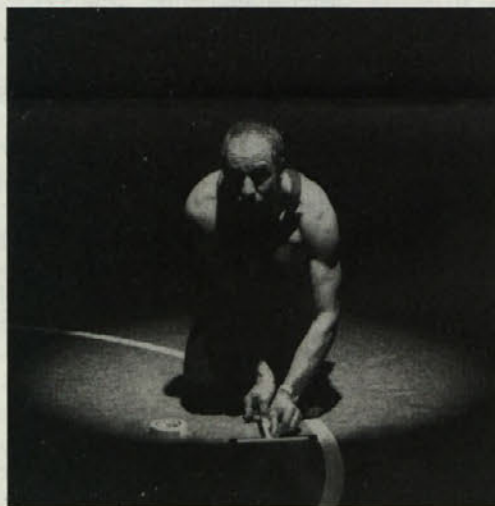
»Solaris« v Šentjakobu v Rožu

Že v prejšnji številki smo poročali, da pripravljajo v Šentjakobu v Rožu novo gledališko premiero, pravzaprav praižvedbo znanstveno fantastičnega romana SOLARIS, ki ga je napisal poljski pisatelj Stanisław Lem. Roman je izšel leta 1961 na Poljskem, leta 1972 so ga objavili v nemščini. Film A. Tarkowskega pa je romanu pripomogel do velike popularnosti. Vendar »Solaris« v slovenščino še ni preveden, prav tako še ni zgleadal odrskih desk. Besedilo je prevedel in dramaturgiral Marjan Stikar, ki je tudi – kot doslej pri vseh predstavah »Teatra Trotamora« – režiser predstave.

Inscenacija gledališke predstave je izredno zahtevna, ker realizacija zahteva solidno in dobro odrsko tehniko, ki ne služi samo kot kulisa, ampak je vključena interaktivno v igralsko dogajanje. To se vidi že na prvi pogled pri vstopu v dvorano, ki je v celoti podrejena scenografiji in služi tudi kot prostor za dogajanje v gledališki predstavi. Zato bo tem bolj zanimiva lukrativna rešitev, ki jo bo predstava nudila gledalcu, da bo lahko zavzel prostor, ki ga običajno ne dobiš v vsakem gledališču.

»Teatr Trotamora« povezuje profesionalce in gledališke ljubitelje, programske se ne odloča samo in izrecno po potrebah slovenske narodne skupnosti, pač pa preko kulturnih in jezikovnih meja opravlja pomembno vlogo povezovanja med ljudmi, ne glede na jezik in druge (ideološke) pripadnosti. To pa med drugim pomeni, da v gledališke produkcije vključuje oba deželna jezika. Vse glavne vloge bodo »zasedene« tudi z nemškim jezikom, torej je poskrbljeno tudi za simultano prevajanje.

V vsebinskem pogledu predstava izraža zaskrbljenost nad »nekontrolirano« tehnizacijo današnjega časa in se sprašuje, kje so meje človeškega razuma, ki bi človeku dopuščalo odločitev, kdo še koga obvladuje: človek tehniko ali tehnika človeka. Čeprav je avtor romana Lem v svojih pogledih na

prihodnost človeštva pesimističen, mu ne zmanjka humorja in ironije. Lemova razmišljanja se lotevajo osnovnih življenjskih problemov današnjega časa (genska tehnologija, umetna inteligenca, biološki čipi in nekontroliran prodor informacijskih in komunikacijskih sistemov).

Predstava sama bo vsekakor pridobitev za gledališko sceno na Koroškem in v celotnem slovenskem prostoru. V produkciji se je vključila tudi Slovenska prosvetna zveza. Kot osrednja kulturna ustanova podpira predvsem tista gledališka prizadevanja, s katerimi je mogoče predstaviti sodobna svetovna avtorska besedila v dobro zasnovani gledališki igri. To pa je »Teatr trotamora« v preteklosti s svojimi predstavami v Šentjakobu v Rožu že večkrat dokazal.

Premiera bo v soboto, 7. aprila 2001, ob 20. uri v farni dvorani v Šentjakobu v Rožu. Ponovitve pa sledijo 8. 4., 20. 4. 21. 4. ob 20. uri in 22. 4. ob 14.30 uri. Zaradi omejenega števila prostorov priporočamo, da karte rezervirate po telefonu: 04253/314 ali 04253/344.

Osnovna karakteristika dogajanja ob začetku komedije Daria Foja z na pomoč kličim naslovom »Niti tat ne more v miru krasti« v izvedbi dramske skupine SPD Radiše je bila, da ta tat ni znal krasti. Najbrž ne znata niti on niti režiser. Seveda jima je tekst vsiljeval tako režijo in igro, kajti sicer bi si tat v tistih nekaj minutah, ko je bil sam v stanovanju, nabasal žepe in izginil. Če se ženske vpletejo v roparske tatvine, seveda tudi ni dobro. Dra-

maturgijo lahko kaj hitro porušijo, ali vsaj spremenijo. Zaradi telefonskega klica svoje ljubice, ljubljene in tudi pokvarjene žene se je praznih žepov toliko zamudil, da se je ob nenadnem prihodu gospodarja moral skriti v stoječo omarno uro, kjer ga je nihalo ob vsakem bitju ure udarjalo po glavi.

Telefon je v predstavi marsikaj zakuhal, še bolj pa nepravilno dvigovalci slušalke. Igra se razvije v dokaj silovito dinamiko med kriminalom in prešustvom,

RADIŠE – REPRIZA

Ta tat ni znal krasti

v tem pa je najbolj ubogi prav tat. Dramaturgija sega po ironiji, zaide v satiro, v skeč in se po principih komedije razreši s srečnim koncem. Njeno vodilo so v bistvu nesporazumi, ki jih z moderno telekomunikacijo dodatno podžge telefon. Res zanimivo in zabavno!

Režiser Nuži Wieser je imel tudi ob letošnji predstavi srečo z izbiro teksta, ki je dokaj tekoč in duhovit, čeprav je manj znan v seriji Fojevih uspešnic. Imel pa je tudi srečo z igralci, ki so govorno dokaj sposobni, da so ga sploh v razumljivi meri obvladali. Če bi kje nekoliko zaustavil dinamiko in počakal na odzven med poslušalci, ne bi storil slabo.

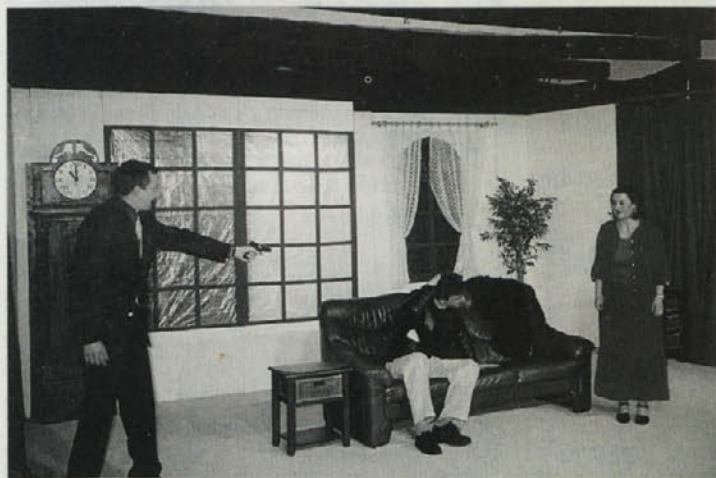
Igralci so bili tokrat povprečno zelo mladi, nekateri igrajo še v mladinski skupini, in prav to mu je omogočilo tak verbalen tempo.

Martin Ogris, zdaj že radiški rutinje, je igral gospodarja in prešustnika. Dobro vlogo je napravil, le v dinamiki govora je bil nekoliko preveč tog. Tamara Woschitz, njegova ljubica, Ženska, je bila dokaj prepričljiva, le več ljubezenske dinamike bi lahko vnesla v predstavo. Novinka, oz. povratnica na radiški oder, Michaela Waldhauser, Tatova žena, pozna razpon med subtilnostjo in ekstremitetnostjo in je tako v zelo lepi dikciji svojo vlogo tudi odigrala. Marco Tolmeier je v vlogi Antonia, ljubimca gospodarjeve žene Ane, spet blestel, čeprav je bil njegov nastop (pre)kratek. Boris Povše glavne vloge naj-

brž ni razumel prav, igral je bolj nesrečneža kot pa premetenega tatu. Marsikomu se je kar zasmilil. Preostane nam še Tatjana Ogris, Ana in gospodarjeva žena. Ta je svojo vlogo vsaj v začetni fazi odigrala sijajno, potem pa, ko se je sama razgalila kot ljubica, je zapadla v povprečje. In končno še režiser Nuži. Krasen Drugi tat, le zakaj ni po svoji podobi ustvaril tudi prvega.

Scena je prijetna, nezahtevna, sposobna prevažanja za gostovanja; ustvarili pa so jo Martin Ogris, Martin Wieser, Marco Tolmeier, Svem Schiemann in Daniel Wrulich. Pri gibu je pomagala Alenka Hain, nekatere pasaže so bile prav dobre, jezikovno je igralcem pomagala Tanja Viher, pri tehniki pa so sedeli Niko Wieser, Tomaž Ogris in Samo Lampichler.

Jože Rovšek

Aha, zasačila sta tatu

Prijeli so drugega tatu: nesporazum

Včasih je treba te naše zavzete igralce, režiserje, lučkarje, tehnike, scenografe in še koreografe tudi nekoliko pohvaliti. Pa tudi vse tiste, ki doma šivajo kostume, barvajo kulise, zbirajo rekvizite, vse tiste, ki ne znajo reči ne, in brez katerih našega podeželskega gledališča

zagotovo ne bi bilo, ali pa bi bil na nivoju nesprijemljivosti in negledljivosti oz. duhovne revščine.

Pred leti sem gledal neko predstavo amaterske skupine na avstrijskem Štajerskem. Bila je v tamkajšnjem dialektu, da vsega res nisem sproti razumel, toda igralci so stali na odru kot štori, se premikali naučeno kot lutke, zapadali v neke emocionalne govorne transe brez soigre soigralcev itd. Tedaj sem šele spoznal razliko.

Pri nas pa smo do naših skupin kritični. Pa ne zato, ker ne bi priznavali njihovega dela,

njihovega truda, bolj zato, ker smo v seriji kvalitete, ki nam bi jo lahko marsikdo zavidal, postali nekoliko razvajeni.

Tole moje pisanje se ne nanaša na preteklo radiško predstavo, nanaša se na cel

Bogastvo podeželskega odra

ciklus predstav na našem podežlju, ki se v letošnji sezoni počasi izteka. Moja osnovna ugotovitev je, da naši režiserji kljub vsem težavam poskušajo storiti najboljše, da imamo cel kup dobrih igralcev, da se jezik in govorna tehnika, kljub obratni situaciji v širši narodni skupnosti, izboljšuje, da smo izrazno močnejši, da gledališke skupine vse bolj razumejo svoje poslanstvo.

Brez pretirane hvale, kajti marsikaj bi bilo še potrebno izboljšati, je treba reči, da smo na naše ljubiteljsko gledališče lahko ponosni.

Jože Rovšek

KOTMARA VAS

S pesmijo v pomlad

Pod geslom »Skupnost v jezikovni raznolikosti« je potekal minulo nedeljo v kotmirški ljudski šoli vigredni koncert, ki so ga oblikovale domače pevске in instrumentalne skupine.

Predsednica SPD »Gorjanci« Danica Hanuna je v svojem pozdravu dejala, da so izbor pesmi prikrojili letošnjemu mednarodnemu letu jezikov. Z dobro voljo in spoštovanjem drug do drugega je to mogoče. Koncert je živ primer za boljše

razumevanje in medsebojno spoznavanje v deželi.

MePZ »Gorjanci« pod vodstvom Gudrun Mehringer-Thaler je s občuteno zapeto pesmijo »Ej, vigred je to« odprl pevsko instrumentalno revijo.

Sadove načrtnega mladinskega dela je pokazal otroški zbor (voditeljica Danica Hanuna), ki je navdušil številno publiko z izvrnim in ljubkim nastopom (»Moj očka ima konjička dva«, »Kumm gemma Quake fon-

gan«, »Trezinka« idr.). Dokaz, da sožitje ni samo puhla fraza, je izpričal domači šolski zbor glasbene ljudske šole, ki že nekaj let sodeluje na tej tradicionalni dvojezični prireditvi. Pod vodstvom ravnateljice Walpurga Janša so šolarji korajžno in veselo zapeli nekaj ljudskih pesmi. Martina Leutschacher je zaigrala dve skladbi na harfi, predstavila pa se je tudi še skupina flavtistov. Prijetno je bil sprejet tudi nastop mladinske skupine SPD »Gorjanci«, ki je očaral z venčkom mednarodnih pesmi. Za višek sta poskrbeli Danica Hanuna in Gudrun Mehringer-Thaler z duetom »Barcarole« iz operete Hoffmannove pripovedke ob klavirski spremljavi Inga Murija.

Skupna pomladanska pesem Gorjancev »Vse cveti« je zakrožila nadvse uspel vigredni koncert na sončnih Gurah.

Posamezne točke pestrega sporeda sta povezovala Sonja Moritsch in Hanzi Dragaschnig. Koncerta so se udeležili tudi številni častni gostje, med njimi župan občine Kotmara vas Thomas Goritschnig, tajnika obeh kulturnih central Nužej Tolmeier in Janko Malle, nekateri občinski odborniki in drugi.

M. Š.

Harfistka Martina Leutschacher

Zbor glasbene ljudske šole Kotmara vas

Otroška skupina SPD »Gorjanci«

PRIREDITVE

ČETRTEK, 29. 3.

- ŠMIHEL, farna dvorana – KPD Šmihel
- 17.00 Aroma bazar – eterična olja za dobro počutje in zdravje. Vodi Sharana Ch. Walter
- DUNAJ, Slov. kulturni center Korotan
- 19.00 Literarni večer in pogovor. Jani Virk bere iz svoje knjige »Smeh za leseno pregrado«
- GLOBASNICA, gostilna Štekl – SKD Globasnica, SPD Šteben
- 19.30 Globaški kulturni teden. Predavanje: Zelišča za vaše zdravje. Pred. Kräuterpfarrer Weidinger
- CELOVEC, Kulturcafe Sever – Europäische Kulturinitiative Klagenfurt
- 19.30 Johanna König bere iz pripovedi »Miklove Zale«

PETEK, 30. 3.

- CELOVEC, kavarna Sever
- 18.00 Evropa – duhovni temelji Evrope. Pogovor vodi Tim-Oliver Wüster
- SELE-KOT, ljudska šola – SPD Herman Velik
- 19.00 Diapredavanje »Libija«. Predava Hanzi Weiss
- Potrna pri Radgoni, Pavlova hiša – KD člen VII za avstrijsko Štajersko
- 19.30 Prezentacija dvojezične pesmarice

SOBOTA, 31. 3.

- GLOBASNICA, Posojilnica-Bank – SKD Globasnica, SPD Šteben
- 19.30 Globaški kulturni teden. Vernisaža Jožeta Boschitza
- PLIBERK, župnišče
- 19.30 Šolanje lektorjev (1. del). Vodi: mag. Marija Perne
- SELE, farna dvorana – PD Sele
- 20.00 Predstavitev zgoščenke kvinteta in kvarteta Smrtnik
- ŠENTJANŽ, k & k
- 20.00 Multivizija: Lado Jakša »Amerika ni samo Amerika«. Poigravanje s simbolnim pomenom v naslovu izrečene misli

NEDELJA, 1. 4.

- ŠMIHEL, farna dvorana – KPD Šmihel
- 11.00 Otroška pripovedka »Kraljica na zrnu graha«. Gostuje gledališče z Jesenic
- PLIBERK, kulturni dom – SPD Edinost, MePZ Podjuna, MoPZ Kralj Matjaž, Vox, KPD Drava, KKD Vogrče, SPZ
- 15.30 Komedijska »Vaja zbora«. Gostuje Slovensko ljudsko gled. Celje
- ČEPIČE, pri Jueni – SKD Globasnica in SPD Edinost Šteben
- 19.00 Predavanje z degustacijo »Strokovno vodena pokušnja vina alpsko-jadranskega prostora enologa mag. Jožeta Protnerja in Janeza Kocmurja
- BOROVLE, pri Cingelcu na Trati – SPD Borovlje
- 19.00 Gledališka predstava »Niti tat ne more v miru krasti«. Gostuje igralska skupina SPD Radiše

TOREK, 3. 4.

- TINJE, v domu
- 19.30 Predavanje: Klub koroških Slovencev v Ljubljani. Predavatelj: prof. Janez Stergar
- PLIBERK, župnišče
- 19.30 Šolanje kantorjev. Vodi: prof. Jože Ropitz

SREDA, 4. 4.

- ŠENTPRIMOŽ, kulturni dom – SPD Danica in SPZ
- 20.00 Komedijska »Vaja zbora«. Gostuje SLG Celje

ČETRTEK, 5. 4.

- ŠENTPRIMOŽ, kulturni dom – SPD Danica
- 20.00 Predavanje »Kaj lahko sploh še jemo – zakaj bioživila. Predava dr. Stefan Merkač

PETEK, 6. 4.

- ROŽEK, Galerija Šikoronja
- 17.00 Posredovanje umetnosti »Približevanje«
- CELOVEC, Mestno gledališče
- 19.30 »Sen kresne noči«. Režija: Vito Taufer. Rezervacija kart: SPZ, tel.: 0463/514300-20; KKZ, tel.: 0463/516243
- SELE, farni dom – DSG Sele/Zell
- 20.00 Redni občni zbor
- BISTRICA NA ZILJI – Uničeva hiša
- 20.00 Otvoritev razstave del F. Brandla

SOBOTA, 7. 4.

- ŠENTJAKOB, farna dvorana – SPD Rož, SPZ
- 20.00 Premiera gled. predstave »Solaris«; igra tear trotamora; režija: Marjan Štikar
- GLOBASNICA, ljudska šola – SKD Globasnica, SPD Šteben
- 20.00 Vigredni »Koncert prijatelji«. Nastopajo: VOX, MePZ SPD Srce, MePZ SKD Peca

NEDELJA, 8. 4.

- PLIBERK, kulturni dom – SPD Edinost, MePZ Podjuna, VOX, MoPZ Kralj Matjaž, KPD Drava, KKD Vogrče, SPZ
- 11.00 Nova Sneguljčica. Gostuje plesna šola »Mojca Horvat«
- ŠENTPRIMOŽ, kulturni dom – SPD Danica, SPZ
- 14.00 Nova Sneguljčica. Gostuje plesna šola »Mojca Horvat«

PRAZNUJEJO! Folti Kropivnik iz Bilčova – 70. rojstni dan; **Almira Fugger** iz Šmiklavža ob Dravi – 55. rojstni dan; **Hanzi Malle** s Kota v Selah – rojstni dan; **Dorica Stumpf** z Radiš – osebni praznik; **Maria Laussegger** iz Gorici pri Borovljah – 60. rojstni dan; **Marija Stefan** s Komlja – 95. rojstni dan; **Daniela Novak** iz Železne Kaple – 30. rojstni dan; **Tini Malle** iz Železne Kaple – rojstni dan; **Stanko Sadovnik** iz Globasnice – rojstni dan; **Marica Hafner** iz Sreji pri Šentjakobu – rojstni dan; **Lenči Urabl** iz Borovelj – 60. rojstni dan in 40. poročni dan; **Nanej Kežar** s Horc – rojstni dan; **Joze Mikic** – dvojni praznik; **Tomi Jug** iz Železne Kaple – 69. rojstni dan; **Anton Karner** iz Dobrole vasi – rojstni dan; **Fridl Wautsche** z Letine – 61. rojstni dan; **Mici Krušic** s Klopice pri Škofičah – rojstni dan in god; **Zofi Ošina** iz Zgornjih Vinar – osebni praznik; **Kati Klemenšek** iz Lepene – 50. rojstni dan; **Fridrich Petrač** iz Šmarjete pri Pliberku – 40. rojstni dan; **Walter Rakuschek** iz Sel – 50. rojstni dan; **Jože Kert** iz Konovec – rojstni dan; **Ida Schliesser** z Bistrice pri Pliberku – rojstni dan; **Leo Granig** iz Celovca – rojstni dan; **Marko Trampusch** iz Doba – rojstni dan; **Rihard Pototschnig** iz Grabelj – rojstni dan; **Marija Dumpelnik** iz Štebna – rojstni dan; **Marija Šranc** iz Nonče vasi – rojstni dan; **Milan Hribernik** z Radiš –

- GLOBASNICA, farna dvorana – SKD Globasnica, SPD Šteben
- 14.30 Zaključek globaškega kulturnega tedna z otroško igro »Užaljeni medvedek«. Režija: Gordana Schmidt

- ŠENTJAKOB, farna dvorana – SPD Rož, SPZ
- 20.00 Gled. predstava »Solaris«; igra tear trotamora; režija: M. Štikar

PONEDELJEK, 16. 4.

- PLIBERK, kulturni dom – Oder 73, SPD Edinost
- 20.00 Pon. komedije »Večna lovišča«.

PETEK, 20. 4.

- TINJE, v domu – Katoliški dom prosvete
- 18.00 Seminar »Upravnežen, dinamičen, aktiven«. Vodi prof. dr. Valentin Wulz; seminar traja do 22. aprila, do 16.30 ure
- ŠENTJAKOB, farna dvorana – SPD Rož, SPZ
- 20.00 Gled. predstava »Solaris«; igra tear trotamora; režija: M. Štikar

SOBOTA, 21. 4.

- ŠENTJAKOB, farna dvorana – SPD Rož, SPZ
- 20.00 Gled. predstava »Solaris«; igra tear trotamora; režija: M. Štikar

NEDELJA, 22. 4.

- PLIBERK, kulturni dom – KKZ, Mlada Podjuna
- 14.30 Srečanje otroških in mladinskih zborov
- ŠENTJAKOB, farna dvorana – SPD Rož, SPZ
- 14.30 Gled. predstava »Solaris«; igra tear trotamora; režija: M. Štikar

SOBOTA, 28. 4.

- ŽVABEK, gost. Hafner – KPD Drava
- 20.00 Vigredni koncert. Nastopajo: otroški zbor Žvabek, Pevsko-instrumentalna skupina Žvabek, Oktet Suha, Tamburaški ansambel Tamika iz Železne Kaple

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE – teletekst 299

ČE 29. 3. ■ 18.10 Rož – Podjuna – Zilja

PE 30. 3. ■ 18.10 Utrip kulture

SO 31. 3. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi ...

NE 1. 4. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! 18.00 Glasbena

PO 2. 4. ■ 18.10 Kratki stik

TO 3. 4. ■ 18.10 Otroški spored

SR 4. 4. ■ 18.10 Glasbena mavrica 21.04 Večerni spored

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 1. 4. ■ 13.30 ORF 2 • Enotna vloga za neposredna plačila 2001: Vsak vodja kmetijskega obrata dobi pri svojem občinskem svetovalcu termin za oddajo formularja. • »Leto jezikov 2001« - Jezikovni tečaji na zgoščenki. • Otroci ne poznajo jezikovnih meja: Bilingualni razred partnerske šole z Dunaja na obisku v Šmihelu. • Zmešnjave na tekočem traku: Mladinsko gledališče ljubljana gostuje s »Senom kresne noči« v Celovcu. • Koroški derbi v regionalni ligi: SV St. Veit - Slovenski atletski klub.

PO 2. 4. ■ 3.20 ORF 2 16.00 TV SLO1 (Pon.)

RADIO KOROTAN

na frekvencah 105.5, 106.8 in 100.9

PO-PE ■ 6.00 Dobro jutro, sonce 8.00 Viža 8.30 Živa 14.00 Viža 14.30 Korotani zimzelen 15.00 Kratek stik 16.30 KoroDan (KORO-žurnal 17.15-17.30)

SO ■ 7.00 Domača budilka 8.30 Korotani mozaik 14.00 Južni veter 16.00 Smrkija

NE ■ 6.30 Sedem pred sedmo 7.00 Domača budilka 8.00 Otroški vrtljak 8.30 Zajtrk s profilom 14.00 Iz zlate dvorane 15.00 Zborovska 15.30 Čestitamo in pozdravljamo 17.30 Šport in kratke vesti

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

PE 30.3. ■ 10.00 Kalejdoskop / News Flash 11.00 BBC News 11.06 Tedenski obzornik 12.00 Poročila 12.07 Na današnji dan 12.13 Divan 13.00 Zrcalo kultura 18.00 Otroški kotichek 18.15 Govorim – govoriš (pon.) 18.45 Poročila 19.00 Proud to be loud 20.00 BBC News 20.06 Global Loops 22.00 Rdeči Boogie / glasbeni magazin 23.00 Ta mera (pon.) 24.00 Soundtrack tedna 1.00 Glasba

SO 31.3. ■ 10.00 Forum 11.00 BBC News 11.06 Campus 12.00 Poročila 12.07 Na današnji dan 12.13 Divan 13.00 Svet je vas: Mexikan. Wandering 18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.00 V pogovoru (pon.): Mojca Dracar Murko 20.00 BBC News 20.06 Yugo-Rock 23.00 Siesta 1.00 Glasba

NE 1.4. ■ 10.00 Evropa v enem tednu 10.30 Glasba 11.00 Literarna kavarna 12.00 Poročila 12.07 Na današnji dan 12.13 Divan 12.30 Special: Armutsnetzwerk 18.00 Rdeči Boogie (pon.) 18.45 Poročila 19.00 Music for the Masses 21.00 The Rest of the Day 22.00 For Those About to Rock 24.00 Glasba

PO 2.4. ■ 10.00 Kalejdoskop 10.30 Na dan z besedo 11.00 BBC News 11.06 Zdrava ura dr. Franz Wutti 12.00 Poročila 12.07 Na današnji dan 12.13 Divan 13.00 Druga glasba: Slovenski interpreti 18.00 Otroški kotichek 18.45 Poročila 19.00 Sto decibelov 20.00 BBC News 20.06 Take the Jazz Train 22.00 Context XXI 23.00 Zrcalo kultura (pon.) 24.00 Forum (pon.) 1.00 Glasba

TO 3.4. ■ 10.00 Kalejdoskop 11.00 BBC News 11.06 Govorim – govoriš 12.00 Poročila 12.07 Na današnji dan 12.13 Divan 13.00 V pogovoru: Sandor Tence 18.00 Otroški kotichek 18.30 Na dan z besedo (pon.) 18.45 Poročila 19.00 Kakko 20.00 BBC News 20.06 Noche Latina 21.00 Campus (pon.) 22.00 Literarna kavarna (pon.) 23.00 Vešča / Nachtfalter 0.30 Glasba

SR 4.4. ■ 10.00 Kalejdoskop 10.30 Na dan z besedo 11.00 BBC News 11.06 Literatura je dogodivščina 11.15 Voz latina 12.00 Poročila 12.07 Na današnji dan 12.13 Divan 13.00 Po Koroškem 18.00 Otroški kotichek 18.15 Govorim – govoriš (pon.) 18.45 Poročila 19.00 Izven zakona: Will Oldham 20.00 BBC News 20.06 Ruff Radio / Hip Hop 22.00 Mad Force / Hip Hop 24.00 Spezial (pon.): Armutsnetzwerk 1.00 Glasba

ČE 5.4. ■ 10.00 Kalejdoskop 11.00 BBC News 11.06 Govorim – govoriš 12.00 Poročila 12.07 Na današnji dan 12.13 Divan 13.00 Ta mera ženski magazin 18.00 Otroški kotichek 18.30 Na dan z besedo (pon.) 18.45 Poročila 19.00 Yesterday & Today 20.00 BBC News 20.06 Frek Show 21.00 Glasba 22.00 Svet je vas (pon.) 23.00 Sto decibelov 24.00 Glasba – jazz/world

SLOVENSKI VESTNIK

čestita

rojstni dan; **Ana-Marija Polzer** iz Šentprimoža – rojstni dan; **Rudolf Grillitz** iz Lovank – rojstni dan; **Marija Jerolič** s Polane pri Bistrici – rojstni dan; **Ana Wieser** iz Čahorč – rojstni dan; **Ber-ta Piskernik** iz Lobnika – rojstni dan; **Franc Walter** iz Lipice – rojstni dan; **Franciska Brumnik** z Obirskega – rojstni dan; **Mojca Traunik** iz Malčap – rojstni dan; **Franc Verdel** iz Borovelj – rojstni dan; **Konrad Pasterk** iz Železne Kaple – rojstni dan;

Slovenski vestnik čestita!

Za posredovanje imen slavljenk in slavljenecv se zahvaljujemo predvsem slovenskemu oddelku ORF v Celovcu!

Slovenski vestnik – usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim
poudarkom na narodnopolitičnem interesu.
SV prejema podpore iz sredstev
za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

UREDNIKA
Sonja Wakounig (-50)
E-mail: sonja.wakounig@slo.at
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566
VSI
Tarviser Straže 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

OBIRSKO

Jamnikovi smučarji

Zime je tako rekoč že konec. Športni klubi in društva v raznih disciplinah zaključujejo zadnja tekmovanja zimske sezone 2000/2001. Pa tudi športniki sami skušajo vsak zase osebno oceniti svoje minulo delo, uspešne uvrstitve in morebitne pomanjkljivosti, istočasno pa so že polni novih načrtov za bodočo sezono.

Tako se godi tudi trem Jamnikovim smučarjem na Obirskem. Brata Andreas (10 let) in Christopher (7 let) ter sestra Manuela (9 let) Karničar so že dve leti člani športnega društva »SC

Petzen« v Šmihelu pri Pliberku. Rednim treningom skozi vse leto sledijo nato od decembra do marca tekmovanja na znanih smučiščih Koroške, kot so to Innerkrems, Osojščica (Gerlitz), Mokrine (Naßfeld), Golica (Koralpe) in druga. Tekmujejo v slalomu ter veleslalomu in tako zbirajo točke za koroški pokal. Letos je bil to »Kärntner MARKER Kinder Cup 2001«.

Ponosni so na lepe pokale in medalje, ki jih imajo doma shranjene v čisto novi omari. Natančno vedo, čigavo je kaj, na kateri tekmi in za katero uvr-

stitev je kdo bil nagrajen. Bleščeč pokal je Andreas pred kratkim prinesel s tekmovanja na Peci, kjer je postal v skupini otroci II šolski prvak okraja Velikovec, njegova sestra Manuela pa je pri deklicah II zasedla tretje mesto.

Ata Fridi in mama Tili Karničar, oba izvrstna in navdušena smučarja, ne štejeta kilometrov, ki jih družina potemtakem prevozi skozi vse leto. Veselje in navdušenje sta znala na nevsihljiv način posredovati vsem trem otrokom. Če pa potem deželni trener Kurt Schober potrdi še izredno nadarjenost, se lahko pripravimo, da bomo o Jamnikovih smučarjih gotovo še slišali in brali ...

Marta Polanšek

Z leve: Christopher, Manuela in Andreas Karničar z Obirskega

Akterji UNIKUMA so ropotali z najrazličnejšimi instrumenti

Foto: Stukelj

SVETNA VAS

Z ropotom proti vladajoči politiki

V okviru programskega ciklusa Univerzitetnega kulturnega centra (UNIKUM) Beben/Potresi je bil preteklo nedeljo popoldne hrupen protest proti vladajoči koroški kulturni politiki. Zloglasna performance z različnimi glasbili – tolkala, pihala in pločevinasta streha, ki jo je veter vrgel z nekega skladišča – je ustvarila sredi mirnega nedelj-

skega popoldneva veliko hrupa v prebujajočem se Rožu.

Glasni spektakel je zaključil velik bager, ki je z jeklenimi verigami poteptal in do kraja uničil pločevinasto streho, ki so jo pred tem akterji premazali z oranžno barvo. Nenavadni akciji je pozorno sledilo okrog sto ljudi iz raznih rožanskih krajev, Celovca in okolice. S to akcijo je UNIKUM upravičeno zahteval potrebo in željo po živi, svobodni kulturni sceni kot protitež visoki in eventni kulturi, ki dobiva pretežni del denarja iz kulturnega lonca. M. Š.

OBVESTILO IZSELJENCEM

Že ponovno smo opozorili, da je bil v Nemčiji sklenjen zakon o odškodnini osebam, ki so bile v času nacističnega nasilja odvedene v Nemčijo in tam internirane v taboriščih, od koder so jih prisilno poslali na delo.

Ta zakon brez dvoma velja tudi za bivše slovenske izseljence, ki morejo tako zaposlitev dokazati z dokumenti ali izjavami prič. Zato sotrpino, ki še niso poslali prijave oziroma prošnje, svetujemo, da to napravijo čimprej.

Verjetno pa bi bilo odškodnino možno dobiti tudi za izseljence, ki so bili v času preživetja še v otroških letih in so zaradi zadržanja v taboriščih utrpeli duševno škodo. Tudi takim sotrpino svetujemo, da se osebno ali pisno javijo pri naši organizaciji na naslov: Zveza slovenskih izseljencev, Tarviserstr. 16/I, 9020 Celovec (tel. šte. 0463/514300-60) in sicer ob ponedeljkih in četrtek od 9. do 12. ure. Zveza slovenskih izseljencev

Lami na Bleščeči

Takoj po letošnjem pohodu »Arihova peč« – gospodar Tomaž Mikl je že pospravljaj in zapiral koč – sta se, sicer z nekoliko zamudo, pohoda

udeležili tudi dve lami (južno-ameriški kameli) in se fotografirali s Tomažem Miklom. Vse tri vidite na zgornji sliki. Morda pa bomo v prihodnjih letih na Bleščeči ugledali tudi kakega slona. Nič se ne ve, saj vpliv tople grede potiska živalski svet proti severu (???).

KRIŽANKA

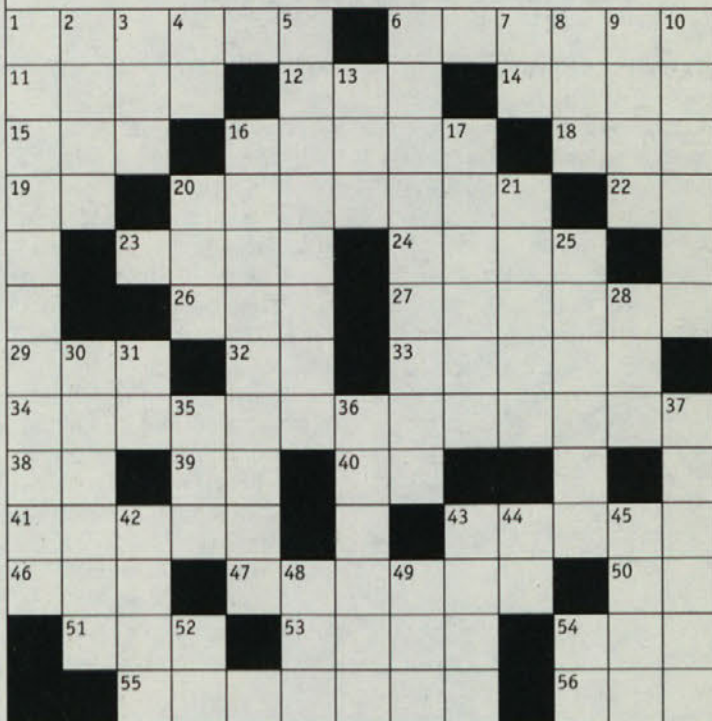
Sonja Wakounig

VODORAVNO: 1. ataka, napad 6. globača, globel 11. angleško univerzitetno mesto 12. organ vida 14. korpus 15. domače govedo 16. lesket, blesketanje 16. pozimi si ga ovijemo okoli vratu 19. TM 20. general, ki je v prvi sveto-

vni vojni »priboril« Maribor (Rudolf) 22. kem. znak za nikelj 23. sekret, ki ga izločajo jetra 24. polet, zanos, tudi ime tovarne smuči in smučarskih desk (Brnca) 26. italijanska radiotelevizija 27. hrvaška oblika imena Miklavž 29. Liberalna demokracija Slovenije 32. LN 33. bodeče neže (travniška rastlina) 34. ena od avstrijskih

zveznih dežel (gl. mesto St. Pölten) 38. oranje 39. AJ 40. arabski zrebec 41. ameriški dihur 43. gora pri Beogradu 46. kraj ob Tarskem zalivu 47. del imena francosko-italijanske obale (Sinja obala) 50. IB 51. cigaretni ogorek 53. kopno sredi morja 54. naziv 55. odlikovanje, plačilo za zasluge 56. vzdevek slov. igralca Radka Poliča

NAVPIČNO: 1. neopredeljenost, sredinskost 2. najmanjši del materije 3. važna začimba 4. KN 5. kvantiteta 6. nasprotno od zlaganosti, pokvarjenosti 7. ET 8. če se ne vozimo, gremo ... 9. tuje moško ime 10. pokrajina med hribovjem 13. ocet 16. rusko glasbilo s strunami, podobno tamburici 17. glasbenik na čelu 20. MOR 21. lovec na rake 25. zabeležka 28. lijak 30. hitrostni tekmovalac 31. SŽ 35. ime češkega reformatorja Husa 36. denar kake države 37. prebivalec Arabije 42. seč 43. ljubovalna oblika imena Ana 44. kem. znak za vanadij 45. glavno mesto Peruja 48. zarja 49. plemo, rodovina 52. KA 54. kem. znak za iridij

NAMIZNI TENIS

ZG/RG za Slovence koroški prvak

Letošnje namiznoteniško šolsko prvenstvo v nižjih razredih se je končalo odlično za slovensko gimnazijo. V naporu in napetem skupinskem boju – na prvenstvu je sodelovalo osem ekip – je trojica Andraž Kregar, Manuel in Roman Oraže pod vodstvom mentorice Magde Errenst osvojila prvo mesto. Uspešni tenisači bodo šolo zastopali na državnem prvenstvu meseca maja na Dunaju.

M. Š.

Magda Errenst, Andraž Kregar, Roman in Manuel Oraže (z leve) se veselijo lepega uspeha

Foto: Štukelj

NOGOMET

SAK hoče naprej poskusiti s Polanzem

0:1 – poraz SAK proti vodojemu Kapfenbergu ne bi bolel tako zelo hud, če ne bi edini gol padel prav v 90. minuti tekme, in to po klavni napaki obrambe SAK.

Domačini so bili skozi vso tekmo enakovredni, Jovanović je celo prišel do dveh »stodotnih« možnosti. Najboljšo je imel v 57. minuti, ko iz distance nekaj metrov ni zadel žoge. Enajsterica iz Kapfenberga je vse napade SAK ubranila, enkrat je obrambni igralec gostov celo rešil tik pred linijo.

Na drugi strani igrišča je eden izmed stebrov v igri SAK – vratar Matschek – pri redkih možnostih ekipe iz Kapfenberga pokazal zelo dober nastop. Edina napaka v obrambi SAK pa je, kot rečeno v 90. minuti, vodila do zmagovalnega zadetka za Kapfenberg. Nesrečni krivec pri SAK je bil mladi neizkušeni Darmann, katerega je trener Polanz v 88. minuti namesto Šmida poslal v igro.

SAK sedaj na predzadnjem mestu zaostaja za rešilnim 13. mestom že za 6 točk, zadnji Lendorf pa ima že isto število točk (14). Vodi Kapfenberg z 38 točkami, Pliberčani pa so po visoki zmagi proti St. Florianu s 4 : 0 na izrednem 5. mestu (27 točk).

Iz vrst SAK je slišati, da mora cotrener Janko Smrečnik sedaj pavzirati, Polanz pa kljub kritiki še naprej sedi na trenerški klopi.

Naslednji krog: Šentvid – SAK v nedeljo, 1. 4. ob 10.30

Podliga-vzhod

Bilčovs je podlegel vodečem ATUS Borovlje z 1 : 3, vrhu tega pa je Kuess še videl rdeči karton, zaradi katerega ne bo mogel nastopiti konec tedna proti Žreću.

1. razred D

Vodilni Šentpavel je zamudil start v vigredno sezono s porazom 0 : 1 proti Šentlentu. Tudi za Globašane ni sijalo sonce – ekipa iz Tinj je s podporo sodnika zmagala kar s 4 : 1. Žitara vas (proti Eitwegu) in Rikarja vas (proti Železni Kapli) sta prav tako startali s porazoma po 1 : 3. V naslednjem krogu je na sporedu derbi med Žitajčani in Kapelčani.

2. razred C

Za uspeh Selanov z 2 : 0 je bil odgovoren Kelih, ki je zadel kar dvakrat. V naslednjem krogu bo ekipa gostovala pri drugouvrščenih Ledincih.

2. razred E

Djekše in Dobrla vas sta gledalcem nudili pravi spektakel, saj je v tekmi bilo kar 10 golov, 6 od teh na strani zmagovitih Dobrolčanov, ki zaostajajo le še 5 točk za vodilnim Labotom (39). Žvabek je nadaljeval razočarljivo sezono s porazom 1 : 3 proti Preiteneggu.

T. G.

KOLESARJENJE

»Paco« po Flandriji

Peter Wrolich bo med petimi člani ekipe, ki bo za Gerolsteiner nastopila na enem izmed največjih kolesarskih klasikov na svetu – dirki po Flandriji v Belgiji. »Paco« o tej presenetljivi možnosti: »Zame se s tem uresniči otroška želja, saj ta dirka šteje med pet »monumentov« v svetovnem kolesarskem športu.«

T. G.

KOŠARKA

Mladinci v odločilno tretjo tekmo

Kar se je pokazalo že v prvi polfinalni tekmi v Celovcu, kjer so mladinci KOŠ-a šele v podaljškem premagali košarkarje iz Beljaka, to je bilo potrjeno v povratni tekmi v Beljaku: Beljačani so resen konkurent mladincev KOŠ-a za vstop v finale in so po zmagi s 64 : 54 celo favoriti. Le resen pristop k igri in dodatna motivacija sta sedaj še lahko garant, da bodo Koševci dosegli finale.

Po porazu v Beljaku je za mladince KOŠ-a bila potrebna zmaga na tretji in odločilni tekmi v Mladinskem domu, če bi hoteli še v finale. Tekma je bila v torek zvečer po redakcijskem zaključku SV – poročilo o izidu boste torej lahko prebrali v naslednji številki!

ASKÖ Beljak : KOŠ 64 : 54 (29 : 27)

Nastopili so: Kocman M., Trifunović J. (29), Babič M. (4), Brumnik M. (2), Brumnik

J. (8), Urank Št. (1), Schiemann A. (10)

Drugi poraz za juniorje

Na žalost junirom ni uspelo, da bi si zagotovili še eno tekmo v play-offu. Precej nesrečno so s 77 : 82 izgubili tudi drugo tekmo proti sotekmecem iz Radentheina, kar priča tudi dejstvo, da je bil rezultat še minuto pred koncem izenačen. Statistika tekme kaže, da so Koševci izgubili predvsem zaradi nerealizacije prostih metov. Medtem ko so gostje od 16 prostih metov zadeli kar 12 (75%), so juniorji KOŠ-a od 21 prostih metov zadeli samo 8 (38%).

Po tem neuspehu pa je treba misliti kar na naslednjo sezono, ko bo cilj uvrstitev v koroški finale.

KOŠ : WSG Radenthein 77 : 82 (32 : 33)

Rezultati posameznih četrtin: 15 : 16, 17 : 15, 26 : 30, 19 : 21

Nastopili so: Rozman (20), Šporar (14), Jeraj, Vavti, Trifunović (20), Perko (16), Gomez, Brumnik J. (7), Brumnik M.

ODBOJKA

Dob čaka na odločitev o nasprotniku

Hotvolleys Dunaj je po tretji zmagi proti Dobu že v fina-

lu play off-a avstrijske zvezne lige, Dob pa v malem finalu čaka na nasprotnika za boj za 3. mesto v ligi. Kandidata sta Salzburg in Tirol, ki sta se včeraj še v četrti tekmi borila za vstop v veliki finale.

ŠAH

Šahisti SŠK Obir I z eno nogo v koroški podligi!

Prva šahovska ekipa Slovenskega športnega kluba »Obir« iz Železne Kaple si je več ali manj že zagotovila podvig v koroško podligo! V četrtim krogu play off-tekmovanja za naslov prvaka v 1. razredu so Kapelčani v gosteh visoko premagali doslej drugouvršče-

no ekipo Gabor Spittal kar s 6 : 2. Pred zadnjim krogom imajo Kapelčani prednost 3,5 točk pred tretjim, tako da bi samo še visok poraz lahko preprečil dosego velikega cilja, ki si ga je s svojim moštvom zastavil sekcijijski vodja Hanzi Stossier.

Za SŠK Obir so tokrat zmagali Dušan Joković (brez borbe), Hans-Christian Wolte, Harald Wolte in Rudolf Meier, remizirali pa so Justin Polanšek, Wolfgang Moser, Johann Wolte in Johannes Joschtl.

I. L.

ŠAHOVSKI OREH št. 151

Silvo Kovač

A. Grosar – Sax / Maribor 2000

V materialno izenačenem položaju je beli s trdnjavo zasedel sedmo vrsto in velemojstru, ki se je z zadnjo potezo Dd6 vrnil v obrambo kmeta e6, nastavljal majhno past. Kako je Aljoši, ki je na potezi, uspelo v nastali poziciji pripraviti kombinacijo, s katero je dosegel odločilno prednost v partiji?

Rešitev št. 150

Novi slovenski mednarodni mojster v dopisnem šahu P. Kariž je v partiji s potezo 1.c6!! pripravil zaključni udar. Črni nima velike izbire. Na 1...bc6 sledi prekasen udar: 2.Td8:+! Kd8: 3.b7 Kc7 4.e6+! Tf4: 5.ef7 in beli izpelje na polju f8 novo damo.

V partiji je črni odigral 1...Lb6:, sledilo je 2.cb7 in črni se je vdal. V vseh variantah beli zmagata na račun prostega b-kmeta, za katerega mora črni žrtvovati figuro in možnosti napredovanja belega e-kmeta do polja f7 ter promocije v novo damo, kar je navedeno v zgornji varianti.

SLOVENSKI ŠPORTNI PABERKI

Pomembna točka nogometašev v Rusiji

Slovenska nogometna reprezentanca je dosegla na evropskem prizorišču še en odmeven rezultat. Izbranci Srečka Katanca so minulo soboto v kvalifikacijah za svetovno prvenstvo leta 2002 na Japonskem in v Južni Koreji sredi Moskve pred 38 tisoč gledalci igrali z visoko favoriziranimi Rusi 1 : 1. Gostitelji so povedli že v 8. minuti, ko je Kohlov izkoristil neodločno igro Milinoviča v obrambi in izjemno slabo posredovanje vratarja Si-

meunoviča ter iz hitrega protinapada zatresel slovensko mrežo. Kazalo je že na katastrofo, saj so slovenski nogometaši igrali v obrambi zelo nespretno in nervozno.

Za razplet tekme je bila odločilna 18. minuta, ko sicer Zahovič po lepi podaji Rudonje iz hitrega protinapada ni zadel iz idealnega položaja, je pa ta priložnost dala zeleno-belim dodatnih moči in le štiri minute kasneje je Knave (iz Tirol Innsbrucka bo ob koncu sezone prestopil v nemški Kaiserslautern) po podaji Zahoviča z glavo zatresel mrežo vratarja Nigmatulina. Sinoči je Slovenija igrala na razprodanem stadionu Bežigrad v Ljubljani še z Jugoslovani, ki so v soboto doma igrali s Švico le 1 : 1.

Celjani »lovijo« dva zadetka Rokometaši Celja Pivovarne Laško so na prvi polfinalni tekmi lige prvakov v gosteh z 28 : 30 (14 : 14) izgubili proti španski ekipi San Antonio Portland in bodo na sobotni povratni tekmi v Celju poskušali izničiti to minimalno prednost Špancev in se prvič v zgodovini slovenskega rokometu uvrstiti v finale lige prvakov, pa čeprav Celjani tokrat igrajo v polfinalu že petič zapored. Pri slovenskih prvakah sta se posbej izkazala Aleš Pajovič s sedmimi in Tomaž Tomšič s šestimi zadetki, zelo dobro pa je igral tudi vratar Dragan Perić, ki je zbral kar 20 obramb. V drugem polfinalu je nemški Kiel doma premagal Barcelono z 28 : 24.

D. I.